

FRIDRICH JÁNOS, A FOTOGRÁFUS, FESTŐ ÉS MENTOR (Edelény, 1874. szept. 7.—Szentes, 1959. május 30.)

SÉTÁLÓ FELADATLAP

FRIDRICH JÁNOS FÉNYYIRDÁJÁNAK MEGISMERÉSÉHEZ

A rendezvény a TÁMOP 3.2.8/B-08-2009-0006 „Múzeumok Mindenkinek Program” – „A szentesi Koszta József Múzeum oktatási szerepének erősítése” című projekt keretein belül valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UWF I. infóvonal: 06 40 638 638
nfu@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

Az a tény, hogy 1838-ban Daguerre bejelentette a fényképezés feltalálását, lázba hozta az egész világot. A pillanat megörökítésének varázsa egyrészt tömegigénnyé vált, másrészt éles vitát váltott ki a művészek között. A gépi képalkotás szembekerült az alkotóművészettel, a festészettel.

1. Ma már tudjuk, hogy nagy festőművészek is használtak fényképeket segédeszközként egy-egy mű elkészülte előtt. A következő művek is fotografiai tanulmányok után születtek meg.

Párosítsd össze a műveket alkotóikkal!

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

- a) Koszta József: Tanya
- b) Edgar Degas: Lovasok
- c) Kováts Károly: Szentesi utcakép
- d) Tornay János: Juss
- e) Munkácsy Mihály: Golgota

2. Napfényműterem

Az elnevezés arra utal, hogy a villanyvilágítás kezdeteit megelőzően a fényképezés csak természetes megvilágítással történhetett.

A napfényműtermekről szóló leírások hiányosak. **Pótdold a szöveget a megfelelő szavak, szókapcsolatok beírásával!**

egyetlen vidéki fényirdája, mozgatható függöny, üvegablak, technikatörténeti emlék, villamos- és a műfényvilágítás, Závada Pál Jadviga párnája

A célszerűen kialakított napfényműtermek tették lehetővé a fényképezés elterjedését, a gyorsan növekvő - elsősorban polgári - tömegigény kielégítését. Az egykori ilyen műtermek egyik fala vagy tetőszerkezete lényegében nagy ..... volt, amit egy- vagy többrétegű fényzáró, fényoszlató és a fényképezéshez szükséges, megfelelő fény biztosítása érdekében

..... borított.
Az 1910-es évekig számos ilyen műterem volt a fővárosban és az országban egyaránt. Számuk a ..... elterjedésével rohamosan csökkent. Néhány egykori budapesti műterem még ma is létezik, de berendezve, múzeumi kiállítóhelyként csak a Nagymező utcai Mai Manó Ház három napfényműterme, valamint itt, Szentesen a Fridrich-féle fényirda látogatható. Az 1905-ben épült, 1997-ben felújított Fridrich-féle fényirda az ország ..... . Ma messze földön ritka ..... . Ez a hely azért is nevezetes, mert itt forgatták ..... című regényéből készült film egyes jeleneteit.

3. Fridrich János, az edelényi születésű fotográfus Herczi (Hegedűs) Vilmos műtermébe állt be segédnek. Önálló műtermét – „Hegedűs utódként” - 1905-ben építette fel az egykori Görög Udvarban. **Melyik templom mögött helyezkedik el a fényirda?**

.....

4. A mester kiváló portrékat készített nemcsak a műteremben, hanem a szabadban is. **Sorolj fel helyszíneket, ahol a kiállított fényképek készülhettek!**

.....

5. Milyen alkalommal készülhettek a fotók? Sorolj fel három jellegzetes eseményt!

.....
.....

6. Melyik eszköz szolgálhatta a műtermi, melyik a szabadtéri fényképezést?
Kösd az eszköz nevét a megfelelő helyre!

fej- és kéztámasztó vasállvány

díszletoszlopok

nagyméretű fakamerák

szekér

Velocipéd

fésütködő tükör

MŰTERMI FÉNYKÉPEZÉS

SZABADTÉRI FÉNYKÉPEZÉS

7. A műterem egyik falát egy nagygazda tanyájáról készült fénykép díszíti. Hogyan lehetséges, hogy színes panorámaképeket is láthatunk a Fridrich-képek között?

.....
.....
.....

8. Műterem és művészet

A fotográfusmester a művészetekhez több szállal is kapcsolódott. Műterme a helyi művésztelep festőinek találkozóhelye volt, s maga Fridrich mester több művész kiállításához nyújtott segítséget, sőt támogatást.

Sorolj fel szentesi művészeket, akik jelen lehettek a Fridrich Fényirdában!

.....
.....

Jelen van-e maga Fridrich János a fenti fotón?

Húzd alá a megfelelő szót! Igen - nem

Ha igennel válaszoltál, karikázd be, melyik Fridrich János!

9. Fridrich János Fényirdájának „tartozéka” volt a laboratórium is, ahol a megvilágítás forrása az udvarról tükörrel odairányított és kondenzátorlencsékkel párhuzamosított fénynyaláb volt. Az elkészült fényképek nagy hányada - sok ilyen van kiállítva - ún. **vizitkártya** volt. Vastag kartonlapját maga a mester keretezte-díszítette, hátlapján pedig magát és műhelyét reklámozta, a jövőre is gondolva: "Utánrendelések évek múlva is eszközölhetők."

Fridrich Jánosnak melyik leánya működtette tovább a műtermet?

.....
.....

